JAARVERSLAG 1998

1. Vooraf

Eind '97 ontvingen we een bericht van de Vlaamse Gemeenschap waarin men ons liet weten dat we pas op basis van onze werking 1998 konden erkend worden op het dienstendecreet. 1998 zou dan ook hét jaar worden waarin we de normen van dit decreet zouden moeten halen, inclusief de verplichte 125 uur begeleiding, ondersteuning en advies (BOA). In december (!) 1997 werden de normen van het decreet, i.h.b. met betrekking tot de BOA-activiteiten, gewijzigd. De Liga voor Mensenrechten heeft samen met de Humanistische Vrijzinnige Dienst besloten een schorsings- en nietigverklaringsprocedure bij de Raad van State op te starten tegen deze radicale omschakeling m.b.t. de normen van het decreet . 1998 werd dan ook niet het jaar van de waarheid, integendeel. Rond het decreet werden slechts onze afspraken inzake een lessenreeks rond het gerechtelijk labyrint voor de KWB afgewerkt.

Enkele zaken hebben er trouwens aanleiding toe gegeven dat er van activiteiten in het kader van het dienstendecreet sowieso weinig in huis kwam, o.a. de gedwongen verhuis van het secretariaat, de zaak Semira Adamu en het daaraan gekoppeld debat omtrent de Mensen zonder Papieren en last but not least de viering van de 50ste verjaardag van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens.

2. Verhuis secretariaat

De Universiteit Gent, meer bepaald de Vakgroep Pol. en Soc. Wetenschappen (Prof. Helmut Gaus), heeft ons jarenlang gratis huisvesting verstrekt. Het grote succes dat deze studierichting de laatste jaren heeft gekend vereist meer akademisch personeel, wat tot een plaatsgebrek leidde. Dit in combinatie met een neo-liberale wind die ook binnen de universiteitswereld waait, leidde tot het spijtige feit dat we ons lokaal dienden te ontruimen. Ettelijke pogingen om alsnog binnen de universiteitsmuren een onderkomen te vinden, leverden niets op. Ook binnen de (Gentse) NGO-wereld was er plaatsgebrek. Op het allerlaatste moment kwam er een oplossing uit de bus: net zoals voor onze zusterorganisatie de Ligue des Droits de l'Homme, stelde de Regie der Gebouwen ons een woning ter beschikking. Eind goed, al goed, want we beschikken nu over een volledig huis. Elk personeelslid heeft zijn eigen bureau, en er is een keuken, badkamer, één lokaal doet dienst als documentatiecentrum/vergaderruimte en er is een zeer ruime kelder als opslagruimte. Bovendien bevindt deze woning zich in het centrum van Gent. Wat de modaliteiten m.b.t. het gebruik en de daaraan verbonden kosten voor deze woning betreft, wachten we nog op een antwoord van de Regie der Gebouwen.

3. Asielwetgeving

De dood van de Nigeriaanse asielzoekster Semira Adamu veroorzaakte een schokgolf. Een jaar eerder, op 25 september 1997, had de Liga voor Mensenrechten

tijdens een hoorzitting omtrent de toepassing van de Wet Vande Lanotte die georganiseerd werd door de Senaatscommissie Binnenlandse Zaken al laten horen dat de asielwetgeving dreigde te ontsporen. De dood van Semira toonde aan dat dit geen loze woorden waren.

De schrijnende toestand waarin de "illegalen" zich bevinden had ondertussen geleid tot de oprichting van de "Nationale Beweging omtrent Mensen zonder Papieren". De Nationale Beweging is uitgegroeid tot een breed front waarin zowel grote organisaties als lokale comités zitten. Ook de Liga maakt deel uit van dit front en volgt actief zijn activiteiten.

De Liga voor Mensenrechten heeft van de asielwetgeving steeds een prioritair punt gemaakt. We zullen blijven vechten voor een humaan asielbeleid.

4. Viering 50-jarig bestaan van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens

Op 10 december 1998 herdacht de wereld de 50ste verjaardag van de U.V.R.M. De Liga voor Mensenrechten kon deze verjaardag niet onopgemerkt laten voorbijgaan en heeft volgende activiteiten ontplooid:

a) Nationale Koepel

Op nationaal vlak maakt de Liga voor Mensenrechten deel uit van het Kerncomité NGO- Forum "50 jaar Mensenrechten". Vele vergaderingen en vele werkuren hebben geleid tot een indrukwekkend document: een mensenrechtenagenda voor het begin van de 21ste eeuw. Deze werd op 10 december overhandigd aan de voorzitter van de Kamer en van de Senaat. Tevens werd het NGO-Forum die dag gehoord tijdens een gemeenschappelijke zitting Kamer-Senaat.

De media werd langs alle kanten bestookt met de vraag zoveel mogelijk aandacht te schenken aan de schendingen van mensenrechten. Er werd overleg gepleegd met radio en TV (VRT) en er verscheen een artikelenreeks in het weekblad Knack.

Het werk is niet gestopt na de viering. Een NGO-waakzaamheidscomité werd opgericht dat de uitvoering van de agenda nauwlettend in het oog zal houden.

b) "Mensenrechten Vooruit! Vooruit Mensenrechten!"

Een jaar werk en tientallen vergaderingen resulteerde in een megamanifestatie in de Vooruit, waaraan 27 organisaties participeerden. Er werden concerten en debatten georganiseerd, er was een standencircuit, een colloquium, randanimatie, een AI-actiecentrum enz. De Liga voor Mensenrechten organiseerde in dit kader een luik "mensenrechtengetuigenissen" dat heel wat succes kende. Het totaalprogramma lokte zo' n 900 mensen naar de Vooruit, wat gezien het barslechte weer een zeer goed resultaat is.

Tijdens een persconferentie werd op 5 december tevens de Ligaprijs voor de rechten van de Mens uitgereikt aan het Kerkwerk Multicultureel Samenleven. Gastspreker

Mong Rosseel mocht de kersverse poster met de U.V.R.M., die in opdracht van de Liga voor Mensenrechten was gedrukt, overhandigen aan Didier Vanderslycke.

De Liga heeft bij dit alles een voortrekkersrol gespeeld: zij leverde inhoudelijke, organisatorische en infrastructurele steun. Concreet werden alle financiële afhandelingen, zowel voor het nationale project als voor het project in de Vooruit verricht door onze organisatie. Voor de manifestatie in de Vooruit fungeerden we als centraal secretariaat. We wierven een campagnecoördinator (Ive Van der Auweraert) aan voor de duur van 2 maanden.

5. Contacten met de politieke wereld

- Paul Pataer maakte de bemerkingen van de Liga voor Mensenrechten inzake het wetsontwerp criminele organisaties over tijdens een vergadering die plaatsvond in de Senaatscommissie voor de Justitie op 21 januari 1998.

- Paul Pataer nam tevens deel aan een hoorzitting in het parlement over de controle van de werklozen door de arbeidsinspectie.

- Op dinsdag 9 juni 1998 had de Liga voor Mensenrechten en de Ligue des Droits de l' Homme een onderhoud met de Minister van Justitie Van Parys. Over dit onderhoud werd een persbericht verspreid. Ondanks herhaaldelijk aandringen heeft de toenmalige Minister van Binnenlandse Zaken, Louis Tobback, niet op een persoonlijk verzoek tot onderhoud gereageerd.

6. Publieke manifestaties - aanwezigheidspolitiek

- Het secretariaat van de Liga bemande een stand op een themadag, georganiseerd door de Jongsocialisten Leuven op woensdag 18 februari 1998.

- De Liga voor Mensenrechten werkte samen met het Filmfestival van Brussel. Verscheidene films die de mensenrechtenproblematiek aansnijden werden door leden van het secretariaat en de Raad van Beheer ingeleid.

- Op zaterdag 26 en zondag 27 september verzorgde de Liga een stand op "Het Andere Boek" in Antwerpen.

- De Liga had een stand op "10 jaar OCIV" op zaterdag 5 september.

- Onze organisatie was vertegenwoordigd met een stand op de tweede D-Dag te Antwerpen op zaterdag 3 oktober.

7. Buitenlandse missies

- Paul Bekaert maakte deel uit van een zending van Belgische parlementsleden naar Noord-Ierland (bezoek aan gevangenissen). Hij bracht hierover verslag uit tijdens de Raad van Beheer van 2 maart. Paul ging tevens op 4, 5 en 6 december op

een FIDH-missie naar Baskenland om er de "Herri Batasuna" gevangenen te bezoeken. Ook hiervan bracht hij verslag uit.

8. Raad van Beheer - Algemene Vergadering

De Raad van Beheer werd maandelijks samengeroepen. Onder impuls van de voorzitter werd het strikt formele karakter van deze vergaderingen doorbroken en werden mensen uit allerlei hoeken uitgenodigd deel te nemen aan de bijeenkomsten. Maar liefst 27 personen gingen op onze uitnodiging in. Dit kan zonder twijfel beschouwd worden als een enorme verrijking voor de Liga voor Mensenrechten.

- Tijdens de Raad van Beheer van 2 juni gaf Tom Balthazar (advocaat en assistent aan de U.Gent) toelichting bij het voorontwerp van wet inzake patiëntenrechten.

- Op de Raad van Beheer van 29 juni gaf Dhr. Lode Van Outrive toelichting bij de politiehervormingen en Dhr. Renaat Landuyt toelichting bij de justitiehervormingen;

- Eva Brems gaf tijdens de Raad van Beheer van 5 oktober toelichting bij het verdrag inzake etnische en culturele minderheden.

- Tijdens de Raad van Beheer van 9 november gaf Tom Vermeulen toelichting bij het verdrag ter bescherming van nationale minderheden.

- Op 13 februari werd een Algemene vergadering gehouden waarbij naast de goedkeuring van het financieel verslag 1997 en het activiteitenverslag 1997 een paneldiscussie werd georganiseerd over gebruiken en rituelen in de Islam, i.h.b. het dragen van de hoofddoek, m.m.v. Prof. H. De Ley, Mevr. F. Moerman en Mevr. Fadime Köse.

- Op de Algemene Vergadering van 5 oktober werd de planning en begroting voor 1999 goedgekeurd.

9. Akties - persberichten

- Aan de burgemeester van Gent werd gevraagd het bedelverbod in zijn stad op te heffen. Hieromtrent werd tevens een persbericht verspreid. Het bedelverbod werd vrij vlug, mede dankzij onze actie, opgeheven.

- N.a.v. het voorstel om dotaties te onttrekken aan partijen die aanzetten tot racisme werd een persbericht te verspreid.

- We reageerden via een persbericht op de uitwijzing van Koerden (die in januari in hongerstaking gingen) en bekritiseerden hierbij nogmaals de toepassing van de asielwet.

- Er werd een standpunt ingenomen inzake het proces tegen Roberto D' Orazio en zijn medestanders, dat tevens als persbericht werd verspreid.

- Het Dagelijks Bestuur van de Liga voor Mensenrechten en de Ligue des Droits de l' Homme kwam maandelijks samen. Over verscheidene punten werd een gemeenschappelijk standpunt ingenomen en als gezamenlijk persbericht verspreid (o.a. inzake het stemrecht voor vreemdelingen, het kaderverdrag ter bescherming van nationale minderheden en het decreet Suykerbuyk).

- I.s.m. de Ligue werd op 8 mei een persconferentie georganiseerd over het wetsontwerp inzake criminele organisaties.

- Op 27 mei organiseerden we een persconferentie over de buurtinformatienetwerken.

- Aan Dhr. Werner Daem, voorzitter van de MIVB, werd een open brief geschreven waarin de Liga voor Mensenrechten hem haar steun betuigde voor zijn actie t.a.v. het optreden van de Dienst Algemeen Toezicht van de MIVB.

- We reageerden via een persbericht op het voorstel van het CGKR, om "vanuit humanitair oogpunt" asielzoekers uit "risicolanden" in een eerste fase van de asielprocedure in een gesloten centrum onder te brengen.

- Via een persbericht werd gereageerd op de beslissing van de Raadkamer van Neufchateau Marc Dutroux niet langer in voorarrest te nemen om aldus te verhinderen zijn dossier in te kijken. Wij drukten onze vrees uit dat hiermee een precedent werd geschapen en dat men in toekomst ook in minder mediagevoelige dossiers dergelijke constructies gaat bedenken om de rechten van de beklaagde te beknotten.

10. Werkgroepen

De Juridische Commissie en de redactie van Fatik (gevangeniswezen) werden enkele malen samengeroepen. De redactie van Fatik had op 18 maart een onderhoud met Prof. L. Dupont, die in opdracht van de Minister van Justitie een proeve van voorontwerp van penitentiaire beginselenwet schreef. Fatik besteedde aandacht aan het ontwerp van Dupont, de nieuwe regeling inzake VI en aan het tweede bezoek van het CPT aan België.

Elke week vergadert het zgn. "Dagelijks Bestuur".

11. Publicaties

De tijdschriften Liga-Nieuwsbrief en Fatik verschenen driemaandelijks.

12. Individuele gevallen

Ook in 1998 werd aan honderden mensen advies verleend. Studenten,

gedetineerden en andere personen die zich vragen stelden over hun rechten wisten ons te vinden. Via briefwisseling, telefonische contacten en bezoekjes aan het secretariaat probeerden we ze op weg te helpen.

13. Varia

- Stage: twee studenten in de criminologische wetenschappen (U.Gent) vervulden hun stage op de Liga voor Mensenrechten. Liesbet Laroy werkte rond Franchimont en Ilse Beernaert rond electronisch toezicht.

- Aan onze advocaat in onze zaak tegen het Vlaams Blok, Mr. Van Roy, lieten we weten dat de Raad van Beheer uitdrukkelijk wenst dat onze zaak behandeld wordt door het Hof van Beroep.